

Ons nummer: O24.002205

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Informatie aan de raad over subsidieverstrekking 2023
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	24 september 2024
Portefeuillehouder	Petra van den Akker
Team	Cultuur en Sport
Adviseur	Amadeus Heemsbergen

Reden informatieverstrekking informatie gevraagd door raad d.d. 19 december 2019

Collegebesluit

- a. kennis te nemen van de ontwikkelingen aanbevelingen Rekenkameronderzoek;
- b. via bijgaande actieve informatie de raad te informeren over de subsidies die in 2023 zijn verstrekt en de stand van zaken ontwikkelingen aanbevelingen Rekenkameronderzoek.

Toelichting/achtergrond

Bij de vaststelling van de Algemene subsidieverordening 2020 heeft de raad via bijgaand Amendement aangegeven graag jaarlijkse geïnformeerd te worden over welke organisaties subsidie krijgen, hoe de spreiding van subsidies over de gemeente is en hoe de benutting van de subsidiebudgetten is. Daarnaast heeft de Rekenkamer in haar onderzoek naar subsidieverlening aanbevolen om inzicht te geven in het succes van een regeling via (een toelichting op) de uitputting van de budgetten. Het college heeft via bijgaande brief toegezegd dit punt toe te voegen aan het overzicht van subsidieontvangers dat de raad jaarlijks ontvangt.

Leeswijzer subsidieoverzicht 2023

In het subsidieoverzicht staat welke organisaties subsidie hebben ontvangen, waar zij vandaan komen en hoe de budgetten zijn ingezet. Deze informatie is samengesteld op basis van de gemeentelijke applicaties SBA en Key2Finance. Een aantal opmerkingen zijn van belang:

- Er zijn bepaalde budgetten waarbij het vooraf niet duidelijk is of het geld als subsidie wordt uitgegeven of op een andere manier wordt ingezet (inkoop/dienst). Dat is afhankelijk van wat er zich voor doet. Dat kan wat een vertekend beeld geven, omdat dus niet alle uitgaven t.l.v. die budgetten per definitie subsidies zijn. In die gevallen staat bij de toelichting (kolom Q): "Dit budget wordt niet alleen voor subsidies gebruikt".
- Soms wordt gewerkt met een voorschot. De subsidie wordt dan later vastgesteld op basis van de verantwoording. Het verschil wordt vervolgens overgemaakt óf terugbetaald.
- Wanneer er in het overzicht een lege cel staat bij de projectnaam/relatie (kolom C/D), is deze vanwege de AVG verwijderd.
- Wanneer er in het overzicht bij de plaats (kolom E) 'regionaal' staat, betekent dit dat het gaat om plaats-overstijgende activiteiten. Door te sorteren op deze kolom ontstaat inzicht in de spreiding van de subsidies.
- Uit kolom M blijkt dat er ruim € 20,2 miljoen euro is verstrekt. Dit is 2 miljoen meer dan het jaar ervoor. Dit komt o.a. door de subsidie aan Warm Heeg, de NPO gelden en indexatie. De totalen van de kolommen O en P zijn niet weergegeven, omdat die niet volledig toe te schrijven zijn aan subsidies.
- In de kolommen R en S is informatie opgenomen over wat we met de subsidie bereiken. Vanwege beperkte ruimte is dit beknopt weergegeven op output niveau. Op verzoek kan meer specifieke informatie worden verstrekt. De subsidies sluiten aan op beleidsdoelen. Het maatschappelijk effect van de subsidies is niet bekend, omdat dit uitgebreid onderzoek vergt op basis van een goede nulmeting. Subsidies < € 10.000 hoeven niet te worden verantwoord (deregulering). Daarom zijn die gegevens niet ingevuld of gebaseerd op de aanvraag.

Bijgaand overzicht geeft veel inzicht in wat er zoal in- en uitgaat. Tegelijkertijd zijn er veel variabelen en dit maakt het niet altijd mogelijk om direct conclusies te trekken. Vanzelfsprekend kan op gerichte vragen gericht antwoord worden gegeven.

Subsidieaanvragen werden tot 1 mei 2024 na binnenkomst centraal geregistreerd in de Subsidie Beheer Applicatie (SBA) en betaald via de koppeling tussen SBA en Key2finance. Dit gaat nu anders. De subsidieapplicatie is namelijk per 1 mei 2024 afgeschaald (End of life). Er loopt een Europees aanbestedingstraject om te komen tot aanschaf van een nieuwe applicatie.

In 2023 waren er 1274 (lopende) dossiers. De status was d.d. 15/8/24 als volgt:

- 1093 zijn definitief vastgesteld. Dit kan direct zijn gebeurd of na de verantwoording;
- 104 zijn voorlopig gegeven. Dit betekent dat er nog een verantwoording volgt;
- 37 zijn verantwoord. Dit betekent dat de verantwoording is ontvangen en hierop nog een definitief besluit moet worden genomen;
- 18 zijn geweigerd. In 8 gevallen gaat dit om het Iepen Mienskip Fûns. Vanwege minder budget vanuit de provincie kan er minder worden gehonoreerd;
- 8 aanvragen zijn ingetrokken door de aanvrager of de gemeente;
- 6 zijn niet in behandeling genomen. Dit gebeurt als de aanvraag (na verzoek om informatie) incompleet blijft of als de aanvraag te laat wordt ontvangen (na indientermijn);
- bij 8 is de status uitbetalen 2025. Het gaat hier om subsidies die voor meerdere jaren zijn gegeven (hetzij voorlopig, hetzij definitief).

In 2023 zijn drie bezwaren ontvangen. Deze zijn ingetrokken.

Verder zijn de volgende tijdelijke regelingen buiten de subsidieapplicatie om afgehandeld:

1. Energiecompensatiefonds 2022: aan 64 organisaties is voor totaal € 364.744,94 subsidie gegeven (uitvoering via inhuur);
2. Witgoedwissel: aan 1.932 huishoudens van huurwoningen (ad. € 764.023) en 385 huishoudens van koopwoningen (ad. € 152.761) zijn energiebesparende voorzieningen verstrekt (uitvoering via duurzaam bouwloket);
3. Bodem- en vloerisolatie: er waren op 04/01/2024 94 aanvragen in behandeling, 49 geoffreerd, 5 klantopdrachten ontvangen, 7 uitgevoerd en 51 geweigerd (uitvoering via duurzaam bouwloket).

Aanbevelingen Rekenkameronderzoek

De Rekenkamercommissie heeft in 2022, op basis van haar zelfstandige bevoegheid om onderzoek te doen, uitgebreid en gedegen onderzoek gedaan naar het proces van subsidieverstrekking in de gemeente. Centrale vraag hierbij was: *“Hoe verloopt het verstrekken van subsidies binnen de gemeente en hoe zou het verstrekken van subsidies verder geoptimaliseerd kunnen worden?”*

De onderzoeksopzet en eindrapportage van het onderzoek subsidieverlening zijn te raadplegen op de [pagina van de Rekenkamer](#). Hieronder staan de aanbevelingen uit het onderzoek opgesomd, inclusief een beschrijving van de huidige stand van zaken.

Advies 1: Het geven van subsidie op basis van een regeling in plaats van de (bijlage van de) Programmabegroting*. Het gaat hierbij concreet om de evenementen, musea, culturele commissies en historische werkgroepen:

* De rekenkamer adviseert dit, omdat dit een aantal voordelen heeft:

- a. Onze regelingen hebben een subsidieplafond. Daarmee zijn financiële risico's uitgesloten;
- b. In regelingen staan definitives, criteria, weigeringsgronden en manieren van gelijke verdeling. Het geven van subsidie is daarmee doelgerichter;
- c. Nieuwe aanvragers zijn eenvoudig in te passen.

Evenementen:

Nu de evenementenvisie door de raad is vastgesteld (18 juli 2024), is het traject om te komen tot nieuwe integrale regelingen (sport, cultuur, toerisme en leefbaarheid) gestart. Er wordt gewerkt

aan een stappenplan om het traject uit te schrijven. Verwachting is dat er vóór 1 januari 2025 een integrale conceptregeling ligt die klaar is voor inspraak. Dit proces met het veld neemt naar nog zeker een jaar in beslag, los van eventuele afbouwperiodes/bezwaren. 2026 is dan een overgangsjaar. Verwachting is dat deze subsidies per 2027 op basis van een regeling worden gegeven. Ze staan dan niet meer in de bijlage van de programmabegroting.

Musea:

Naar aanleiding van de door de raad vastgestelde nota Museumbeleid 2022 e.v. is een ambtelijke werkgroep gestart met het uitwerken van een conceptregeling en -reglement. Hierbij zijn op verschillende momenten bij alle belanghebbenden wensen en voorkeuren geïnventariseerd. Zo ook de raad via een opiniërende bijeenkomst. Dit heeft geleid tot verschillende voorlopige en definitieve besluiten. De raad heeft in dit kader structureel € 250.000 extra beschikbaar gesteld. Dit omdat voorheen niet alle musea structureel subsidie kregen.

De definitieve subsidieregeling hebben we op 26 maart 2024 gepubliceerd. Deze bestaat uit vier onderdelen, te weten (1) een vast bedrag (2) een bedrag op basis van bezoekersaantallen (3) een bedrag op basis van exploitatielasten en (4) een bedrag voor het uitvoeren van plannen en ambities. Voor het beoordelen van de aanvragen voor onderdeel (4) hebben we een museumcommissie ingesteld. Het reglement voor deze commissie is op 12 april 2024 gepubliceerd. In aanloop daar naar toe hebben we 5 commissieleden aangesteld en hen geïnformeerd over het proces. Zie deze link naar de [museumpagina](#) van de gemeente met achtergrondinformatie.

De aanvragen voor plannen en ambities 2025-2028 van de musea zijn vóór 1 mei 2024 door ons ontvangen en doorgestuurd naar de museumcommissie. Op basis van hun advies zullen we overgaan tot verlenen van de 4-jarige subsidie voor 2025-2028. In twee gevallen leidt de nieuwe systematiek tot een lager subsidiebedrag, namelijk De Tiid Bolsward en Museum Hindeloopen. De verlaging van de subsidiebedragen gebeurt in redelijke stappen op basis van een aankondigingsbesluit.

Het traject om te komen tot een nieuwe regeling wordt in 2024 afgerond met het nemen van de besluiten voor 2025, de 4-jaarlijkse subsidie 2025-2028 en de aankondigingsbesluiten vermindering subsidie. De musea staan dan ook per 2025 niet meer in de bijlage van de programmabegroting.

Culturele commissies:

Het traject om de subsidies voor culturele commissies te harmoniseren en te gieten in een subsidieregeling is in april 2024 opgestart. Er is een conceptsubsieregeling opgesteld waarin is gedefinieerd wat een culturele commissie is en wanneer deze voor subsidie in aanmerking komt. Dit concept is op 17 juli 2024 besproken tijdens een inspraakavond met de commissies. Ze hebben overwegend positief gereageerd op de uitgangspunten van de subsidieregeling.

De feedback uit deze gespreken is meegenomen in een definitief ontwerp van de subsidieregeling. Deze wordt eind 2024 formeel ter inzage gelegd en in het eerste kwartaal 2025 definitief vastgesteld. De regeling is dan van toepassing op de aanvragen vanaf 2026. De subsidies aan de culturele commissies staan in 2025 dus nog wel in de bijlage van de programmabegroting. Vanaf 2026 is dat niet meer het geval.

Historische werkgroepen:

De eerste ideeën voor een nieuwe regeling zijn in november 2022 tijdens de erfgoedbijeenkomst voor historische verenigingen besproken met de verenigingen. Dit is ambtelijk verder uitgewerkt en heeft er toe geleid dat we op 4 juli 2023 een conceptregeling hebben vastgesteld. Deze is 6 weken formeel ter inzage gelegd. Op 17 oktober 2024 hebben we kennis genomen van de reacties van Stichting Ald Molkwar en Stichting Toankamer 't Ponthûs op de conceptregeling. Ze waren in de veronderstelling dat ze minder subsidie zouden krijgen. Deze bedragen blijven echter gelijk. We hebben de conceptregeling ongewijzigd vastgesteld. Dit betekent dat het traject om te komen tot een nieuwe regeling in 2023 is afgerond. Zij staan per 2024 niet meer in de bijlage van de programmabegroting.

In het kader van de jaarlijkse actualisatie hebben we de regeling nog wat verder aangescherpt. Per 2025 definiëren we historische werkgroepen als een stichting of vereniging uit onze gemeente die is opgericht met als doel het bevorderen van het bewustzijn van de historische kennis over een dorp, stad of gebied binnen de gemeente. Er zijn subsidiemogelijkheden voor het uitvoeren van activiteiten en het beheer/openstellen van een permanente tentoonstelling.

- Advies 2: De mate van succes van een regeling zichtbaar maken: Dit punt is toegevoegd aan bijgaand jaarlijks overzicht.
- Advies 3: Het expliciet formuleren van collegebesluiten: Hier wordt zo goed mogelijk invulling aan gegeven.
- Advies 4: Duidelijker beleid voeren rondom het opvragen van controleverklaringen: Het is niet gelukt om hier in 2023 aanvullend beleid voor vast te stellen. De aanbevelingen worden gefaseerd opgepakt vanwege personele- en technische uitdagingen en stijging in aantal aanvragen/regelingen. Het traject actualiseren van de Algemene subsidieverordening, inclusief aanvullend beleid rondom controleverklaringen, is na de zomer 2024 opgestart en naar verwachting voor de zomer 2025 afgerond.

Bijlage(n)

1. Overzicht subsidies 2023
2. Afschrift Amendement
3. Afschrift brief Rekenkamer